УНИВ
ЕРЗИТ
ЕТ У
БЕОГР
АДУ
ФИЛО
ЛОШК
И
ФАКУ
ЛТЕТ
Датум

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I	**ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ**	
	1. Датум и орган који је именовао комисију	Одлуком бр. 1901/1 од 7. јула 2016. Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду образована је комисија за оцену подобности доктора

нта Татјане Савић, мастер, под насловом „Комуникативно развојни ток америчког ексли бриса од библиотечког „малог” књижног листића до „мале” ликовне графике (XVIII-XX век)”.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабрану звање, датум избора

у звање и назива факултета, установ		
1.	др Александра Вранеш, редовни професор, библиотекарство и библиографија, 27.10.2004. године, Филолошки факултет Универзитета у Београду	
2.	др Драгана Грујић, доцент, библиотекарство, 18.11.2014. године, Филолошки факултет Универзитета у	

3.	Београд мр Босиљка Зиројевић Лечић, редовни професор, ликовне уметности, сликарство, 11.09.2014. године, Академија уметности Универзитета у Новом Саду	

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Кандидаткиња Татјана Савић рођена је 5. фебруара 1984. године у Сомбору. Завршила је средњу Уметничку школу „Бо Шупут“ у Новом Саду, одсек ликовни техничар, 2003. године. Дипломирала је 2007. године на Академији уметности у Н Саду и стекла звање дипломирани академски графичар и професор ликовне културе. Завршила је постдипломске акаде студије на Академији лепих уметности Брера у Милану у Италији и стекла звање мастера визуелних уметности - граф Бави се графиком, сликарством, новим ликовним медијима и уметничком фотографијом. Излагала је на девет самостал уметничких ликовних изложби и учесник је на преко 300 колективних жирираних интернационалних изложби графике либриса као уметник по позиву. Добитник је већег броја награда и признања за остварења у пољу уметности. Добитни многобројних стипендија, између осталог и стипендије Фонда за младе таленте. Живи и ради на релацији САД, Италија Србија.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. Руралне уметничке ликовне колоније у Европи I / Татјана Савић // Свеске : часопис за књижевност, уметност и кул Год. XXVI, бр. 117 (септембар 2015), стр.137–140.

2. Руралне уметничке ликовне колоније у Европи II / Татјана Савић // СВЕСКЕ Часопис за књижевност, уметност и кул Год. XXVI, бр. 118 (децембар 2015), стр.187–191.

3. Самосталне изложбе Милана Коњовића у галерији „Цвијета Зузорић” у Београду између два светска рата / Татјана С Годишњак града Београда. - Бр. 61-62 (2014-2015) [рад прихваћен за штампу].

4. Цивилизација Маја у архитектури : Примери са цртежа, графичких отисака и ране фотографије (XVIII - XIX век) /

Савић // Култура. – Бр. 150 (2016) [рад прихваћен за штампу].

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат Татјана Савић, мастер, испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

НАПОМЕНА:

За ментора је предложен/а др Александра Вранеш, редовни професор Филолошког факултета у

Београду, Катедра за Катедра за Библиотекарство и информатику.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

Libraries as the Treasuries of the Book Beauty and the Promoters of Cultural Diversity and Intellectual Freedom: [izlaganje na naučnom skupu Libraries, Civil Society

and Social Development, Sofia, November 2002.] / Aleksandra Vraneš, Zorica Ivković-Savić. - Sofia, 2002.

Од рукописа до библиотеке : појмовник /

Комисија сматра да проф. др

Александра Вранеш **испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област** Библиотекарство

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. формулације назива тезе (наслова)

Комисија закључује да је радни назив тезе „Комуникативно развојни ток америчког екслибриса од библиотечког „малог" књижног листића до

		„мале” ликовне графике (XVIII-XX век)” прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања. 2. предмета (проблема) истраживања
Опис теме: Ексlibris је као саставни елемент књига постао неизоставан инвентар многих америчких библиотека и		

кутурних институција, паралелно се развија о са развојем библиотека и својим основним одликама равноправно са осталим изворима сазнања учествовао у реконструкцији културног нивоа одређеног доба. Библиотека – екслибрис је релација на којој је појам у америчким библиотечким оквири

ма дуго имао истакну то место због своје упадљи ве и упечатљ иве присутн ости на пример има многих библиот ека.

Екс либрис је имао посебан значај у свету америчк их библиот ека, служио је као вид комуни кације и интерна ционал не релациј е различи тих библиот ека, познат је био и као основно

обележје вида поклањања једне библиотеке другој, служио је као сведок постојања појединих библиотека које су биле уништене. Екслибрис библиотека преносио је потврду љубави својих оснивача и представљао посебно обележје које је уздизало статус саме библиотеке као институције. Екслибриси су били директн

о обележје и репрезенти својих библиотека, печати институција, једноставне и лепе декорације.

Предмет научног истраживања је развој екслибрис идеја, основних ликовно-уметничких карактеристика и културно-уметнички раст његове популарности у америчкој научно-уметни

чкој и широј јавност и све до периода XX века. Екс либрис врхунац свог развоја достиже у XX веку, када се развија у једном потпуно слободном ликовном изражајном стилу који је, у до сада објављеној и необјављеној литератури, заузео место прекретнице у његовом развоју.

Предмет докторс

ке дисертације су неистражени и недовољно познати амерички екслибриси и њихов постепен развој од малог књижног листића до независног уметничког дела. У оквиру поменуте грађе примарно ће бити размотрени они екслибриси и социјално друштвени моменти америчког друштва који

се тичу посредно или непосредно овог тока развоја и основних момената преласка из оквира библиотечких, хералдичких, алегоријских, пикторијалних и дескриптивних екслибриса у модерни и савремени екслибрис. Акценат истраживања ће бити на постепеном и спором преласку екс

libriса из оквира библиотекарства и припадности књизи као једног од основних и саставних делова књига XVIII века, у посебну грану графичке уметности.

Ток истраживања одвијао би се уз константно праћење библиотечког екслибриса, његове улоге у библиотеци и првобитне јасне зависно

сти од библиотеке, праћењем екслибриса који показује да власник брине о књизи и библиотеци до те мере да је третира с поштовањем и посебним уважавањем.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

3. Библиографија

Кандидат је приложио библиографију од 170 библиографских јединица релевантних за истраживање:	1. ALLEN, CHARLES D., *American Book*

преливинарних истраживања

-

Plates, Arno, 1968.

2. ALLEN, CHARLES, DEXTER, *Aclassi*

fied list of Early American Bookplates, New York, Gro

l
i
e
r

C
l
u
b
,

D
e

V
i
n
e

P
r
e
s
s
,

1
8
9
4
.

3. A
L
L
E
N
,

C
H
A
R
L
E
S
,

D
E
X
T
E
R

,

Ex

Libris

,

Essays

of

Collector

,

Boston

and

New

York

k, London, Lamson, Wolfe & Co., 1896.

4. ALLEN, CHARLES,

D
E
X
T
E
R
,

A

T
a
l
k

o
n

B
o
o
k
p
l
a
t
e
s
,

r
e
a
d

a
t

a

m
e
e
t
i
n
g

o
f

t

h
e

C
l
u
b

o
f

O
d
d

V
o
l
u
m
e
s
.

B
o
s
t
o
n
:

C
l
u
b

o
f

O
d
d

V
o
l
u
m
e
s
,

1901.

5. ALLEN, CHARLES, DEXTER, *A Guide to Their Study w*

i
t
h

e
x
a
m
p
l
e
s
,

b
i
b
l
i
o
g
r
a
p
h
y

b
y

E
b
e
n

N
e
w
e
l
l

H
e
w
i
n
s

,

N
e

w

Y
o
r
k
,

L
o
n
d
o
n
:

M
a
c
m
i
l
l
a
n

&

C
o
.
,

1
8
9
4
.

6. A
L
L
E
N
,

C
H
A
R
L
E
S
,

D
E
X
T
E
R
,

A
m
e
r
i
c
a
n

B
o
o
k
p
l
a
t
e
s
,

L
o
n
d
o
n
,

G
e
o
r
g
e

B
e
l
l

&

S

o
n
s
,

1
8
9
5
.

7. A
M
E
R
I
C
A
N

B
O
O
K
P
L
A
T
E

S
O
C
I
E
T
Y
,

L
i
s
t

o
f

M
e
m
b
e
r
s

,

Princeton: Princeton University Press, July, 1913.

8. A

M
E
R
I
C
A
N

B
O
O
K
P
L
A
T
E

S
O
C
I
E
T
Y
,

T
h
e

b
o
o
k
p
l
a
t
e
.

B
e
i
n
g

a

J
o
u

r n a l o f t h e A m e r i c a n B o o k p l a t e S o c i e t y , e d . C l i f f o r d

N.

Carver,

Cambridge,

England:

W.

Heffer

&

Sons

,

Jan

u
a
r
y

1
9
1
4
.

J
u
l
y

1
9
1
4
.

9. A
M
E
R
I
C
A
N

B
O
O
K
P
L
A
T
E

C
O
.
,

C
o
n
c
e
r
n
i

n
g

B
o
o
k
p
l
a
t
e
,

s
o
m
e

i
n
f
o
r
m
a
t
i
o
n

a
n
d

d
e
s
i
g
n
s
,

P
h
i
l
a
d
e
l
p

h
i
a

A
m
e
r
i
c
a
n

B
o
o
k
p
l
a
t
e

C
o
.
,

1
9
1
1
.

10. A
R
E
L
L
A
N
E
S
,

A
U
D
R
E
Y

S
.

,

e
d
.
,

B
o
o
k
p
l
a
t
e
s
,

G
a
l
e

R
e
s
.

1
9
7
1
.

11. A
R
E
L
L
A
N
E
S
,

A
U
D
R
E
Y

S

.
,
Bookplates in the News, Gale Res. 1986.
12. ARNASON, H. H

.
,

I
s
t
o
r
i
j
a

m
o
d
e
r
n
e

u
m
e
t
n
o
s
t
i
,

s
l
i
k
a
r
s
t
v
o
,

s
k
u
l
p
t
u
r
a
,

arhitektura, fotografija, Orion Art, Beograd, 2008.

13. ALLEN, CHARLES DEXTER. *American bookplates: a guide t*

o

t
h
e
i
r

s
t
u
d
y
.

1
8
9
5
.
,

N
e
w

Y
o
r
k
:

H
a
c
k
e
r

A
r
t

B
o
o
k
s
,

1
9
6

8.

14. ARELLANES, AUDREY SPENCER. Bookplate exhibits work

s

o
f

a
r
t

i
n

m
i
n
i
a
t
u
r
e
.

A
m
p
h
o
r
a
,

2
9
,

N
o
.

3

(
1
9
7
7
.
)
,

p
.

12-14.

15. ARGAN, GIULIO CARLO. *Studijeo modernoj umetnoo*

s
t
i
.

P
r
e
v
e
l
i

Ž
e
l
j
k
a

Č
o
r
a
k
,

B
o
ž
i
d
a
r

G
a
g
r
o
,

M
i
l
e
n
a

M
a
r
j

anović i drugi. Beograd: Nolit, 1982.

16. AURIOL, GEORGE,

L
a

p
r
e
m
i
e
r

L
i
v
r
e

d
e
s

c
a
c
h
e
t
,

m
a
r
q
u
e
s

e
t

m
o
n
o
g
r
a
m
m
e
s

(

P
r
e
f
a
c
e

b
y

R
o
g
e
r

M
a
r
x
)
,

P
a
r
i
s
,

L
i
b
.

C
e
n
t
r
a
l
e

d
e
s

B
e

aux-Arts, 1901.

17. BARRET, WILLIAM PHILLIPS, *LV Bookplate*

s

e
n
g
r
a
v
e
d

o
n

c
o
p
p
e
r
s

f
r
o
m

d
e
s
i
g
n
s

b
y

W
.

P
.
.

B
a
r
r
e
t
,

L
o
n
d
o
n
,

J

&

E
.

B
a
m
p
u
s
,

L
t
d
.

1
9
0
0
.

18. B
E
A
R
D
S
L
E
Y

,

A
U
B
R
E
Y
,

Aubrey Beardsley as a Designer of Bookplates,

By Alb

e
r
t

E
.

C
a
l
l
a
t
i
n
.
,

L
o
n
d
o
n
,

E
l
k
i
n

M
a
t
h
e
w
s
;

B
o
s
t
o
n
:

C
h
a
s

E. Pesbody & Co., 1902.

19. BECKET, DAVID, *David Becket*,

h
i
s

b
o
o
k

o
f

B
o
o
k
p
l
a
t
e
s

(

I
n
t
r
o
d
.

B
y

G
r
a
h
a
m

H
o
g
g
a
r
t
h
)

.

E
d
i
n
b
u
r
g
h
,

O
t
t
o

S
c
h
u
l
z
e

&

C
o
.
,

1
9
0
6
.

20. B
O
W
D
O
I
N

,

W
I
L
L
I

A
M

G
O
O
D
R
I
C
H
,

T
h
e

R
i
s
e

o
f

t
h
e

B
o
o
k
p
l
a
t
e

(

I
n
t
r
o
d
.

b
y

H

e
n
r
y

B
l
a
c
k
w
e
l
l
)
.
N
e
w

Y
o
r
k
:

A
.

W
e
s
s
e
l
s

C
o
.

1
9
0
1
.

21. B
R
O
W
N
,

FRANK CHOUTEAU, *The Bookplate designs of Frank Brown*

Chouteau.

Boston: Printed at the Troutsdale Press and

s
o
l
d

b
y

C
.

E
.

G
o
o
d
s
p
e
e
d
,

1
9
0
5
.

22. B
L
A
C
K
W
E
L
L
,

H
E
N
R
Y
,

B
o
o
k

plate Collections, New York, 1895.

23. BEARDSLEY, WILLIAM

A.,

An Old New Heaven Engraver and His Work,

Amos Doll

l
i
t
l
e
,
,

R
e
a
d

D
e
c
e
m
b
e
r

1
9
.

1
9
1
0
.

24. B
A
T
E
S

,

A
L
B
E
R
T

C
.

A
n

Early Connecticut Engraver, Richard Brunton and his wo

r
k
,

H
a
r
t
f
o
r
d
,

T
h
e

C
a
s
e
,

L
o
c
k
w
o
o
d

&

B
r
a
i
n
a
r
d

C
o
.
,

1
9
0
6

25. Б
Е
Л
И
,

А
Н
Д
Р
Е
Ј
.

С
м
и
с
а
о

у
м
е
т
н
о
с
т
и

.

П
р
е
в
е
л
а

Љ
у
д
м
и
л
а

Ј
о
к

симовић. Београд: Бримо, 2004.

26. BASIL, ANDERTON, *Fragra*

n c e s

a m o n g

O l d

V o l u m e s ,

L o n d o n ,

K e g a n

P a u l ,

1 9 1 0 .

27. B E D D I

N
G
H
A
M
,

P
H
I
L
I
P
.

C
o
n
c
e
r
n
i
n
g

B
o
o
k
p
l
a
t
e
s
:

E
s
s
a
y
s
.

L
o
n
d
o
n
:

Private Libraries Association, 1960.

28. БЕРЂАЈЕВ, НИКОЛ

А
.

С
м
и
с
а
о

с
т
в
а
р
а
л
а
ш
т
в
а
.

П
о
к
у
ш
а
ј

о
п
р
а
в
д
а
ња
а

ч
о
в
е
к
а
.

К
њ
и

г
а

д
р
у
г
а
.

П
р
е
в
е
о

Н
е
б
о
ј
ш
а

К
о
в
а
ч
е
в
и
ћ
.

Б
е
о
г
р
а
д
:

Р
у
с
к
и

б
о

готражители: Логос, 1996.

29. БЕРЂАЈЕВ, НИКОЛА. *Смисао ис*

т
о
р
и
ј
е
.

О
г
л
е
д

ф
и
л
о
з
о
ф
и
ј
е

ч
о
в
е
ч
и
ј
е

с
у
д
б
и
н
е
.

П
р
е
в
е
о

М
и
л

.

Р.

Мајсторовић.

Никшић:

„Универзитетска ријеч”, 198

9.

30. BERNARD, MALCOLM, *Staje vizuelna kultura?* Zlatna g

r
e
d
a

1
5
-
1
6
,

2
0
0
3
.

31. B
U
C
H
O
C
H
,

B
E
N
J
A
M
I
N

H
.
D
.
,

N
e
o
-
a
v
a
n
t
g
u
a

r
d
e

a
n
d

c
u
l
t
u
r
e

I
n
d
u
s
t
r
y
,

E
s
s
a
y
s

o
n

E
u
r
o
p
i
a
n

a
n

A
m
e
r
i

can Art from 1955-1975, Mit Press, 2003.

32. BOSTWICK, H.

Les exlibris et les de possession du Livre, Paris, 189

1.

33. BURDIJE, PJER, Pravila umetnosti-geneza i struktur

a

p
o
l
j
a

k
n
j
i
z
e
v
n
o
s
t
i
,

p
r
e
v
.

V
l
a
d
i
m
i
r

K
a
p
o
r
,

Z
o
r
k
a

G
l
u

s
i
c
a

,

J
o
v
a
n
a

N
a
v
a
l
u
s
i
c
,

S
o
n
j
a

G
o
b
e
c
,

M
i
h
a
j
l
o

L
a
t
a
j
e
v

,

N
o
v
i

S
a
d
,

2
0
0
3
.

34. C
A
R
R

H
.
J
.

P
r
e
s
e
r
v
a
t
i
o
n

a
n
d

u
s
e

o
f

n

e
w
s
p
a
p
e
r

c
l
i
p
p
i
n
g
s
,

P
e
n

Y
a
n
,

N
.

Y
.

1
9
0
1
.

35. C
A
R
V
E
R
,

C
L
I
F
F

O
R
D

N
I
C
K
E
L
S
,

B
o
o
k
p
l
a
t
e
s

o
f

W
e
l
l

K
n
o
w
n

A
m
e
r
i
c
a
n
s
,

P
r
i
n

ceton: Princeton University Press, 1911.

36. CHAMBERS, JA

Y
,

J
a
y

C
h
a
m
b
e
r
s
,

h
i
s

b
o
o
k
p
l
a
t
e
s

w
i
t
h

X
X
V
I
I

e
x
a
m
p
l
e
s

a

n
d

a
n

E
s
s
a
y

c
o
n
c
e
r
n
i
n
g

t
h
e
m

b
y

W
i
l
b
u
r

M
a
c
e
y

S
t
o
n
e
,

N
e

w

Y
o
r
k
;

P
u
b
.

F
o
r

t
h
e

T
r
i
p
t
y
c
h

b
y

R
a
n
d
o
l
p
h
.

R
.

B
e
a
m
,

1

902.

37. CAUNE, JEAN. *Estetika komunikacije*. Prevela Vesna

Injac. Beograd: Clio, 2001.

38. CHARLES HARRISON, PAUL J

.

W
O
O
D

,

A
r
t

i
n

T
h
e
o
r
y

1
9
0
0

-

2
0
0
0
:

A
n

A
n
t
h
o
l
o
g
y

o
f

C

h
a
n
g
i
n
g

I
d
e
a
s

,

2
n
d

E
d
i
t
i
o
n
,

B
l
a
c
k
w
e
l
l

P
u
b
l
i
s
h
i
n
g
;

N
e

w

Y
o
r
k
,

2
0
0
2
39. C
H
A
R
L
E
S

H
A
R
R
I
S
O
N
,

P
A
U
L

J
.
W
O
O
D
,

A
r
t

i

n

T
h
e
o
r
y

1
6
4
8
-
1
8
1
5
:

A
n

A
n
t
h
o
l
o
g
y

o
f

C
h
a
n
g
i
n
g

I

d
e
a
s

(
1
s
t

E
d
i
t
i
o
n
)
,

W
i
l
e
y
-
B
l
a
c
k
w
e
l
l
;

N
e
w

Y
o
r
k
,

2001

40. CHARLES DEXTER ALLEN, A Classified list

o
f

E
a
r
l
y

A
m
e
r
i
c
a
n

b
o
o
k
p
l
a
t
e
s

w
i
t
h

a

b
r
i
e
f

d
e
s
c

r
i
p
t
i
o
n

o
f

t
h
e

p
r
i
n
c
i
p
a
l

s
t
y
l
e
s

a
n
d

a

n
o
t
e

a
s

t
o

t
h
e

p
r
o
m
i
n
e
n
t

e
n
g
r
a
v
e
r
s
-

t
o

a
c
c
o
m
p
a
n
y

a
n

e
x

h
i
b
i
t
i
o
n

i
n

G
r
o
l
i
e
r

C
l
u
b
,

O
c
t
o
b
e
r

1
8
9
4
.
,

T
h
e

L

i
b
r
a
r
y

o
f

U
n
i
v
e
r
s
i
t
y

o
f

C
a
l
i
f
o
r
n
i
a
,

L
o
s

A
n
g
e
l
e

s
.

41. C
H
R
A
N
E
,

W
A
L
T
E
R
,

T
h
e

d
e
c
o
r
a
t
i
v
e

I
l
l
u
s
t
r
a
t
i
o
n

o
f

b
o
o
k
s
,

L
o
n
d
o
n
:

C
e
o
,

B
e
l
l

&

S
o
n
s
,

1
9
0
5
.

42. D
A
B

B
S
,

T
O
N
I
.

B
o
o
k
p
l
a
t
e
s
:

a
s

o
l
d

a
s

p
a
i
n
t
e
d

b
o
o
k
s
.

Antiques and Art, 5, No. 2 (November-December

1
9
7
8
)
,

3
0
-
3
1
.

43. D
A
V
E
N
P
O
R
T
,

C
Y
R
I
L
.

E
n
g
l
i
s
h

h
e
r
a
l

d
i
c

b
o
o
k
-
s
t
a
m
p
s
.

L
o
n
d
o
n
:

A
.

C
o
n
s
t
a
b
l
e

&

C
o
.
,

1

9
0
9
.

44. D
E

T
A
B
L
E
Y
,

J
O
H
N

B
Y
R
N
E
;

L
E
I
C
H
E
S
T
E
R

W
A
R
R
E
N
.

A

g
u
i
d
e

t
o

t
h
e

s
t
u
d
y

o
f

b
o
o
k
p
l
a
t
e
s

(
E
x
-
l
i
b
r
i
s

)
.

2
n
d

e
d
.
,

1
8
9
4
,

1
9
0
0
:

r
p
t
.

A
m
s
t
e
r
d
a
m
:

G
e
r
a
l
d

Th.

Van Heusden, 1974.

45. DAY, ROBERT, Masonic b

o
o
k
p
l
a
t
e
s
,

L
o
n
d
o
n
,

1
9
0
4
.

46. D
E

M
A
U
R
I
,

L
’

a
m
a
t
o
r
e

d
’
o
g
g
e
t
t
i

d
’
a
r
t
e

e

d
i

c
u
r
i
o
s
i
t
a
’
.

M
i
l
a
n
,

U
.

H
o

e
p
l
i
,

1
8
9
7
.

47. D
O
L
E
N
C
,

A
N
T
O
N
,

E
x
-
l
i
b
r
i
s
-

h
o
b
b
y

I

u
m
j
e
t
n
o
s
t
,

S
a
o
p
c
e
n
j
a
,

P
l
i
v
a
,

Z
a
g
r
e
b
,
1
9
7
5
,

2
3
1
-

236.

48. DJUROVIĆ, ZELJKO, Complete Ex-libris, Bi

l
t
e
n
/

N
e
w
s
l
e
t
t
e
r

6

,

1
9
9
9
:

1
1
-
1
4
.

49. E
K
O
,
U
M
B
E
R
T
O
.

K
u
l
t
u
r
a
,

i
n
f
o
r
m
a
c
i
j
a
,

k
o
m
u
n
i
k
a
c
i
j
a
.

P
r
e
v
e
l
a

M

i
r
j
a
n
a

D
r
n
d
a
r
s
k
i
.

B
e
o
g
r
a
d
:

N
o
l
i
t
,

1
9
7
3
.

50. F
O
C
H
T
,

I
V
A
N
.

I
s
t
i
n
a

i

b
i
ć
e

u
m
j
e
t
n
o
s
t
i
.

S
a
r
a
j
e
v
o
:

S
v
j

e
t
l
o
s
t
,

1
9
5
9
.

51. F
L
E
T
C
H
E
R
,

W
I
L
L
I
A
M
,

Y
O
U
N
G
E
R
,

E
n
g
l
i
s
h

B

ook

Collectors, London, Kegan Paul, Trubner, 1902.

52. FIS

H
E
R

,

W
I
L
L
I
A
M

E
D
G
A
R
,

I
n

r
e
g
a
r
d

o
f

b
o
o
k
p
l
a
t
e
s
,

A

f
e
w

d

e
s
u
l
t
o
r
y

r
e
m
a
r
k
s

a
b
o
u
t

t
h
e

t
h
i
n
g
s

i
n

g
e
n
e
r
a
l

a
n
d

a

l
i

t
t
l
e

i
n
f
o
r
m
a
t
i
o
n

i
n

r
e
g
a
r
d

t
o

m
y

d
e
s
i
g
n
s
,

F
a
r
g
o
,

N
o
r
t

h

D
a
c
o
t
a

:

W
i
l
l
i
a
m

E
d
g
a
r

F
i
s
h
e
r
,

1
9
0
1
.

53. F
I
S
H
E
R

,

W
I
L
L
I
A

M

E
D
G
A
R
,

A

P
o
r
t
f
o
l
i
o

o
f

B
o
o
k
p
l
a
t
e
s
,

B
e
i
n
g

a

c
o
l
l
e
c
t
i
o

n

o
f

a
b
o
u
t

a

d
o
z
e
n

s
i
g
n
e
d

p
r
o
o
f
s
,

(

F
a
r
g
o
,

N
.

D
.
,

F
o
r

the

author,

1901.)

54. FOWLER, HARRY ALFRED, *Linconiana*,

Bookplates and Collections, Kansas City, 1913.

55. FRANKAST

E
L
,

P
J
E
R
.

U
m
e
t
n
o
s
t

i

t
e
h
n
i
k
a

u

1
9
.

i

2
0
.

V
e
k
u
.

P
r
e
v
e
o

Božidar Marković. Beograd: Nolit, 1964.

56. FRANCIS K. PO

H
L
,

F
r
a
m
i
n
g

A
m
e
r
i
c
a
,

A

s
o
c
i
a
l

h
i
s
t
o
r
y

o
f

A
m
e
r
i
c
a
n

A
r
t

(1st ed.), Thames & Hudson Inc, New York, 2002.

57. FRANCIS

K. POHL, *Framing America, A social history of American*

an Art (2nd ed.), Thames & Hudson Inc, New York, 2008.

58. FRANCISK. POHL, *Framing America, A social history of American Art* (3rd ed.), Thames & Hudson Inc, New York, 2012.

59. GRLIĆ, DANKO. *Es*

tetika

I–IV.

Zagreb:

Izdavačko

knjižarsko

poduzeće

„

Napri jed”, 1978.

60. GAMBLE, WILLIAM. *Music Engraving and*

Printing: History and Technical Treatise.

London:

61. Pitman. 1923. GRIGGS, W., *Eighty-three examples of ar*

m o r i a l

B o o k p l a t e s .

L o n d o n : W . G r i g g s , 1 8 8 4 .

62. G R O L I E R C L

U
B

,

C
a
t
a
l
o
g
u
e

o
f

a
n

E
x
h
i
b
i
t
i
o
n

o
f

E
a
r
l
y

A
m
e
r
i
c
a
n

E
n
g

raving upon Copper, 1727-1850, New York: De Vinne, 19

63. 08. GROYS, BORIS, *Art Power*, The Mit Press Cambridge,

Massachusetts, London, England, 2008.

64. GADE, JOHN A. *Boo*

k
p
l
a
t
e
s
-

o
l
d

a
n
d

n
e
w
.

N
e
w

Y
o
r
k

:

M
.

F
.

M
a
s
f
i
e
l
d

&

C
o
.

,
1
8
9
8
.

65. GROYS, BORIS, „Umjetnost u doba biopolitike-od

u
m
e
t
n
i
c
k
o
g

d
e
l
a

k
a

u
m
e
t
n
i
c
k
o
j

d
o
k
u
m
e
n
t
a
c
i
j
i
”

u

U
c
i
n
i

t
i

s
t
v
a
r
i

v
i
d
l
j
i
v
i
m
a
,

s
t
r
a
t
e
g
i
j
e

s
a
v
r
e
m
e
n
e

u
m
e
t
n
o
s
t
i

,

p
r
e
v
.

N
a
d
a

B
e
r
o
s
,

M
U
V
,

Z
a
g
r
e
b
,

2
0
0
6
.

66. H
A
M
I
L
T
O
N
,

W
A
L
T
E

R.

Dated Book-Plates (Ex Libris) with A Treatise on T

heir

Origin

and

Development.

London:

A.

&

C.

Black,

1

895.

67. HARDY, W. J. *Book-Plates*. London, Keegan Paul, Tr

e
n
c
h
,

T
r
u
b
n
e
r

&

C
o
.
,

L
t
d
.

1
8
9
3
.

68. H
O
Z
O
,

D
Z
E
V
A
D
,

U
m
j
e
t
n
o
s

t

m
u
t
l
i
o
r
i
g
i
n
a
l
a

–

K
u
l
t
u
r
a

g
r
a
f
i
c
k
o
g

l
i
s
t
a
,

M
o
s
t
a
r
,

P

r
v
a

k
n
j
i
z
e
v
n
a

k
o
m
u
n
a
,

1
9
8
8
.
69. X
A
M
B
A
Ш
,

Б
Е
Л
А
.

O
д
a

д
в
a
д
e
c
e
m

о
м

в
е
к
у
.

П
р
е
в
е
о

С
а
в
а

Б
а
б
и
ћ
.

В
р
б
а
с
:

„
С
л
о
в
о
”
,

1
9
9
6
.

70. H
A
R

T
M
A
N
,
N
.

E
s
t
e
t
i
k
a
.

P
r
e
v
e
o

M
i
l
a
n

D
a
m
n
j
a
n
o
v
i
ć
.

B
e
o
g
r
a
d
:

Kultura, 1968.

71. HAUZER, ARNOLD. *Socijalna istorija umeđ*

t
n
o
s
t
i

i

k
n
j
i
ž
e
v
n
o
s
t
i
.

1
.

i

2
.

T
o
m
.

P
r
e
v
e
l
i

1
.

t
o
m

V
e

s
e
l
i
n

K
o
s
t
i
ć
,

2
.

t
o
m

T
o
m
a

K
s
e
n
i
j
a

A
n
a
s
t
a
s
i
j
e
v
i
ć
.

B
e
o
g

r
a
d
:

K
u
l
t
u
r
a
,

1
9
6
2
.
72. H
A
J
D
E
G
E
R
,

M
A
R
T
I
N
.

O

b
i
t
i

u
m
j

e
t
n
o
s
t
i
.

P
r
e
v
e
l
i

D
a
n
i
l
o

P
e
j
o
v
i
ć
,

D
a
n
k
o

G
r
l
i
ć

.

Z
a
g
r
e
b
:

M
l
a
d
o
s
t
,

1
9
5
9
.

73. H
A
R
R
I
S
O
N
,

C
H
A
R
L
E
S

„

C
o
n
c
e
p
t
u
a
l

a
r
t
,

t
h
e

a
e
s
t
e
t
i
c

a
n
d

t
h
e

e
n
d
(
s
)

o
f

a
r
t
”

i
n

C
o
n
t
e
m
p
o
r
a
r
y

A
r
t
,

e
d
.

P
h
i
l
l

P
e
r
r
y

a
n
d

P
a
u
l

W
o
o
d
,

Y
a
l
e

U
n
i
v
e
r
s
i
t
y

P
r
e
s
s
/

T
h
e

O

p
e
n

U
n
i
v
e
r
s
i
t
y
,

2
0
0
4
.

74. H
E
G
E
L
,

G
E
O
R
G

F
R
I
D
R
I
H
.

E
s
t

etika 1–3. Preveli 1, 3. Nikola Popović, 2. Vlastimir

Đaković. Beograd: Kultura, 1970.
75. HALFOSTER,

R
O
S
A
L
I
N
D

K
R
A
U
S
S
,

Y
V
E

A
L
A
I
N

B
O
I
S

,

B
E
N
J
A
M
I
N

H
.

D
.

B
U
C
L
O
C
H
;

D
A
V
I
D

J
O
S

E

L

I

T

,

A
r
t

S
i
n
c
e

1
9
0
0
:

M
o
d
e
r
n
i
s
m
,

A
n
t
i
m
o
d
e
r
n
i
s
m
,

P
o
s

t
m
o
d
e
r
n
i
s
m
,

V
o
l
.

2

-

1
9
4
5

t
o

t
h
e

P
r
e
s
e
n
t
,

2
n
d

E
d
i
t
i
o
n

,

T
h
a
m
e
s

&

H
u
d
s
o
n
,

N
e
w

Y
o
r
k
,

2
0
1
1
.

76. H
O
N
,
J
.

L
E
I
C
E

S
T
E
R
,
W
A
R
R
E
N
,

A

G
u
i
d
e

t
o

t
h
e

S
t
u
d
y

of

Bookplates,

Librarian

Univers

i
t
y

o
f

M
i
c
h
i
g
a
n
,

1
8
8
0
.

77. H
A
L

F
O
S
T
E
R
,

R
O
S
A
L
I
N
D

K
R
A
U
S
S
,

Y
V
E

A
L
A
I
N

B
O
I
S

,

B
E
N
J
A
M
I
N

H
.

D
.

B
U
C
L
O
C
H
,

D
A
V
I
D

J

O

S

E

L

I

T

,

A
r
t

S
i
n
c
e

1
9
0
0
:

1
9
0
0

t
o

1
9
4
4

(
S
e
c
o
n
d

E
d
i

tion) (Vol. 1), Thames & Hudson, New York, 2011.

78. INGA

R
D
E
N
,

R
O
M
A
N
.

D
o
ž
i
v
l
j
a
j
,

u
m
e
t
n
i
č
k
o

d
e
l
o

i

v
r
e

d
n
o
s
t
.

P
r
e
v
e
l
a

D
r
i
n
k
a

G
o
j
k
o
v
i
ć
.

B
e
o
g
r
a
d
:

N
o
l

i
t
,

1
9
7
5
.

79. J
O
H
N
S
O
N
,

F
R
I
D
O
L
F
,

A

T
r
e
a
s
u
r
y

o
f

B
o
o
k
p
l
a
t
e

s

f
r
o
m

t
h
e

R
e
n
a
i
s
s
a
n
c
e

t
o

t
h
e

P
r
e
s
e
n
t
,

D
o
v
e
r

1
9
7
8
.

80. J
O

N
E
S
,

L
O
U
I
S
E

S
.
,

T
h
e

H
u
m
a
n

S
i
d
e

o
f

B
o
o
k
p
l
a
t
e
s

,

W
a
r
d

R

i
t
c
h
i
e

P
r
e
s
s
,

1
9
5
9
.

81. J
O
N
E
S
,

L
O
U
I
S

S
E
Y
M
O
U
R
.

T
h
e

H
u
m
a
n

S

i
d
e

o
f

B
o
o
k
p
l
a
t
e
s
.

L
o
s

A
n
g
e
l
e
s
:

T
h
e

W
a
r
d

R
i
t
c
h
i
e

P
r
e
s

s
,
1
9
5
1
.
82. J
O
H
N
S
O
N
,
F
R
I
D
O
L
P
H
.
"
T
h
e
a
r
t
o
f
t
h
e
b
o
o
k
p
l
a
t
e
"

.

A
m
e
r
i
c
a
n

A
r
t
i
s
t
,

2
9

(
M
a
y

1
9
6
5
)
,

4
8
-
5
3
;

7
7
-
7
8
.

83. J
A
N
S
O
N

,

H
O
R
S
T

V
A
L
D
E
M
A
R
.

I
s
t
o
r
i
j
a

u
m
e
t
n
o
s
t
i
.

P
e
t
o

i
z
d
a
n
j
e
.

P

r
e
v
e
l
a

O
l
g
a

Š
a
f
a
r
i
k
.

B
e
o
g
r
a
d
:

I
z
d
a
v
a
č
k
i

z
a
v
o
d

J
u
g
o
s
l
a

v
i
j
a
.

1
9
7
5
.
84. K
A
N
T
,

I
M
A
N
U
E
L
.

K
r
i
t
i
k
a

m
o
ć
i

s
u
đ
e
n
j
a

.

P
r
e
v
e
o

N
i
k
o
l
a

P
o
p
o
v
i
ć
.

B
e
o
g
r
a
d
:

B
l
G
Z
,

1
9
9
1

.

85. KRISTIE STILES AND PETER SELZ, *Theories and Documen*

t
s

o
f

C
o
n
t
e
m
p
o
r
a
r
y

A
r
t
:

A

S
o
u
r
c
e
b
o
o
k

o
f

A
r
t
i
s
t
s
'

W
r
i
t

i
n
g
s

(
S
e
c
o
n
d

E
d
i
t
i
o
n
,

R
e
v
i
s
e
d

a
n
d

E
x
p
a
n
d
e
d

b
y

K
r
i
s
t
i
n

e

S
t
i
l
e
s
)

S
e
c
o
n
d

E
d
i
t
i
o
n
,

U
n
i
v
e
r
s
i
t
y

o
f

C
a
l
i
f
o
r
n
i
a

P
r

e
s
s
;

2
0
1
2
.

86. L
E
E
,

B
R
I
A
N

N
O
R
T
H
.

P
i
c
t
o
r
i
a
l

B
o
o
k
p
l
a
t
e
s

i
n

Britain, in *The Private Library*, Private Library Asso

c
i
a
t
i
o
n

,

1
9
8
2
.

87. L
E
E
,

B
R
I
A
N

N
O
R
T
H
.

B
r
i
t
i
s
h

b
o
o
k
p
l
a
t
e
s
:

a

p
i
c
t
o
r
i
a
l

h
i
s
t
o
r
y
.

N
e
w
t
o
n

A
b
b
o
t
,

E
n
g
l
a
n
d
:

D
a
v
i
d

&

C

h
a
r
l
e
s
,

1
9
7
9
.

88. L
E
F
E
V
R
,

A
N
R
I
.

P
r
i
l
o
g

e
s
t
e
t
i
c
i
.

P
r
e
v
e
o

D
r

a
g
u
t
i
n

T
o
d
o
v
i
ć
.

B
e
o
g
r
a
d
:

„
K
u
l
t
u
r
a
”
,

1
9
5
7
.

89. L
E
W
I
S
S
,

H
O
W

A
R
D

C
.

A

d
e
s
c
r
i
p
t
i
v
e

B
i
b
l
i
o
g
r
a
p
h
y

o
f

B
o
o
k
s

i
n

t
h
e

E
n
g

l
i
s
h

L
a
n
g
u
a
g
e

r
e
l
a
t
i
n
g

t
o

t
h
e

A
r
t

a
n
d

H
i
s
t
o
r
y

o
f

E
n
g
r

a
v
i
n
g

a
n
d

C
o
l
l
e
c
t
i
n
g

o
f

P
r
i
n
t
s
.

L
o
n
d
o
n
,

E
l
i
s
s

&

C
o
.
,

1913.

90. LICHTENSTEIN, RICHARD C. *Early New England and and*

New York Heraldic Bookplates (reprinted with additio

n
s

f
r
o
m

t
h
e

«
N
e
w

E
n
g
l
a
n
d

H
i
s
t
o
r
i
c
a
l

a
n
d

G
e
n
e
a
l
o
g
i
c
a
l

Register.»)

Boston: David Clapp & Son, 1886.

91. LEWISS,

H
O
W
A
R
D

C
.

A

B
i
b
l
i
o
g
r
a
p
h
y

o
f

A
m
e
r
i
c
a
n

B
o
o
k
s

r
e
l
a
t
i
n
g

to Prints and the Art and History of Engraving.

Londo

n

:

C
h
i
s
w
i
c
k

P
r
e
s
s
,

1
9
1
0
.

92. M
I
K
O
,

F
R
A
N
T
I
Š
E
K
.

D
e
l
o
,

k
o
m
u
n

i
k
a
c
i
j
a
,

k
u
l
t
u
r
a
.

P
r
e
v
e
o

M
i
h
a
l

H
a
r
p
a
n
j
.

B
e
o
g
r
a
d
:

N
a
r
o

d
n
a

k
n
j
i
g
a

A
l
f
a
,

1
9
9
8
.

93. M
A
L
C
O
L
M

G
.

W
Y
E
R
,

(
w
i
t
h

a

c
h
a
p
t
e

r

o
n

t
h
e

p
l
e
a
s
u
r
e
s

o
f

c
o
l
l
e
c
t
i
n
g

b
y

T
.

H
e
n
r
y

F
o
s
t
e
r
)
,

Bookplates in Iowa, The Torch Press Cedar, Rapids I

o
w
a
,

1
9
1
4
.

(
l
i
m
i
t
e
d

e
d
i
t
i
o
n

t
o

1
0
0

c
o
p
i
e
s
)
.

94. P
A
R
K
E
R

W
A
R

D, HARRY, *Some American College Bookplates (A present*

a
t
i
o
n

o
f

p
l
a
t
e
s
,

o
l
d

a
n
d

n
e
w
,

u
s
e
d

b
y

e
d
u
c
a
t
i
o
n
a
l

i
n
s

t
i
t
u
t
i
o
n
s
,

i
n
d
i
v
i
d
u
a
l
s
,

f
r
a
t
e
r
n
i
t
i
e
s
,

a
n
d

C
l
u
b
s
,

t
o

w

h
i
c
h

a
r
e

a
d
d
e
d

t
h
o
s
e

o
f

a

f
e
w

r
e
a
r
e
d

s
o
c
i
e
t
i
e
s
,

L
i
b
r
a

r
i
a
n

U
n
i
v
e
r
s
i
t
y

o
f

M
i
c
h
i
g
a
n
,

O
h
i
o
,

M
C
M
X
V
95. M
A
C
D
O
N
A
L
D
,

A
R

THUR

N.

Check list of Bookplates engraved on Copper b

y

A
r
t
h
u
r

N
.

M
a
c
d
o
n
a
l
d
.

E
d
.

C
l
i
f
f
o
r
d

N
.

C
a
r
v
e
r
.

P
r
i
n
c
e

t
o
n
,

N
.
J
.
:

P
r
i
v
a
t
e
l
y

P
r
i
n
t
e
d
,

1
9
1
4
.

96. P
O
O
L
E
,

H
.

E
D
M
U
N
D

(

1980). *Music Printing and Publishing*. New York: Norton

n, 1980, pp. 40–54.

97. RICKETS, ERNST BENGOUGH, *Composite*

Bookplates, London: E. Arnold, 1898.

98. PRESCOTT, WINWA

R
D
,

e
d
.

A

l
i
s
t

o
f

C
a
n
a
d
i
a
n

b
o
o
k
p
l
a
t
e
s
:

w
i
t
h

a

r
e
v
i
e
w

of the history of Ex Libris in the Dominion.

Boston a

n
d

T
o
r
o
n
t
o
:

S
o
c
i
e
t
y

o
f

B
o
o
k
p
l
a
t
e
s

B
i
b
l
i
o
p
h
i
l
e
s
,

1
9
1
9
.

99.

P
A
N
I
Ć
,

V
L
A
D
I
S
L
A
V
,

P
s
i
h
o
l
o
g
i
j
a

i

u
m
e
t
n
o
s
t
,

B

e
o
g
r
a
d
,

Z
a
v
o
d

z
a

u
d
ž
b
e
n
i
k
e

i

n
a
s
t
a
v
n
a

s
r
e
d
s
t

v
a
,

1
9
9
7
.

100
. P
A
V
I
Ć
,

M
I
L
O
R
A
D
,

E
x
l
i
b
r
i
s

i
l
i

E
K
S
-

C
D
,

I
s
t
o
r
i
j
s
k
a

r
e
t
r
o
s
p
e
k
t
i
v
a

I
I
,

E
k
s
l
i
b
r
i
s

d

r
u
s
t
v
o

B
e
o
g
r
a
d
,

1
9
9
5
.

101
.
S
E
V
E
R
I
N
,

M
A
R
K

&

R
E
I

D
,

A
N
T
H
O
N
Y
.

E
n
g
r
a
v
e
d

B
o
o
k
p
l
a
t
e
s
:

E
u
r
o
p
e
a
n

E
x

Libris 1950–70.

Pinner, Middlesex: Private

L
i
b
r
a
r
y

A
s
s
o
c
i
a
t
i
o
n
,
1
9
7
2

.

102
.

S
H
I
C
K
E
L
L
,

E
D
W
A
R
D

H

.

,

Bookplates for Libraries: Contemporary Designs for

S
c
h
o
o
l
,

P
u
b
l
i
c
,

C
o
l
l
e
g
e

a
n
d

U
n
i
v
e
r
s
i
t
y

L
i
b
r
a
r
i
e
s

,

B

e
a
c
h
a
m

,

1
9
6
8
.

103
.

С
У
Б
О
Т
И
Ћ
,

И
Р
И
Н
А
.

О
д

а
в
а
н
г
а
р
д
е

д
о

а
р
к
а
д

u j e .

Б е о г р а д : C l i o , 2 0 0 0 .

104 . V I G O T S K I , L A V . *P s i h o l o g i j*

a

u
m
e
t
n
o
s
t
i
.

P
r
e
v
e
o

J
o
v
a
n

J
a
n
i

105
.

i
j
e
v
i
ć
.

B
e
o
g
r
a
d
:

N
o
l
i
t

,

1
9
7
5
.

106
.

Š
E
L
I
N
G
,

F
R
I
D
R
I
H

V
I
L
H
E
L
M

J
O
Z
E
F

f
o
n
.

S
p
i
s
i

i
z

filozofije umetnosti.

Prevela Olga Kostrešević.

Srems

k
i

K
a
r
l
o
v
c
i
.

N
o
v
i

S
a
d
:

I
z
d
a
v
a
č
k
a

k
n
j
i
ž
a
r
n
i
c
a

Z
o
r
a
n
a

S

tojanovića, 1991.
107. ŠILER, FRIDRIH. *O lepom*. Preveo St

r
a
h
i
n
j
a

K
o
s
t
i
ć
.

(
B
e
o
g
r
a
d
:

K
u
l
t
u
r
a
,

1
9
6
7
)
.

108
.

Š
U
V
A
K
O
V
I
Ć
,

M
I
Š
K
O
.

A
s
i
m
e
t
r
i
c
n
i

d
r
u
g
i
-

E
s
e
j
i

o

u
m
e
t
n
i
c
i
m
a

i

k
o
n
c
e

p
t
i
m
a
,

P
r
o
m
e
t
e
j
,

N
o
v
i

S
a
d
,

1
9
9
6
.

109
.

Š
U
R
I
Ć
,

M
.
D
.
,

U
m
j
e
t

nicki drvorez i ekslibris, Vijenac, 1927.

110. ŠUVAKOVIĆ,

M
I
Š
K
O
.

K
o
n
c
e
p
t
u
a
l
n
a

u
m
e
t
n
o
s
t
,

M
u
z
e
j

S
a
v
r
e
m
e
n
e

U
.

V
o
j
v

o
d
i
n
e
,

N
o
v
i

S
a
d
,

2
0
0
7
.

111
.

Š
U
V
A
K
O
V
I
Ć
,

M
I
Š
K
O
.

D
i
s
k
u
r
z
i
v
n

a

a
n
a
l
i
z
a
.

B
e
o
g
r
a
d
:

U
n
i
v
e
r
z
i
t
e
t

u
m
e
t
n
o
s
t
i
:

F
a
k
u
l
t
e
t

M

u
z
i
c
k
e

u
m
e
t
n
o
s
t
i
,

2
0
0
6
.

112
.

Š
U
V
A
K
O
V
I
Ć
,

M
I
Š
K
O
.

E
s
t
e
t
i
k
a

a

p
s
t
r
a
k
t
n
o
g

s
l
i
k
a
r
s
t
v
a
.

A
p
s
t
r
a
k
t
n
a

u
m
e
t
n
o
s
t

i

t
e
o
r
i
j
a

umetnika

20-ih godina.

Beograd:

Narodna knjiga

Alfa,

1998.
113. WEST, SHEARER. *Portraiture*. New York: Oxford Un

i
v
e
r
s
i
t
y

P
r
e
s
s
,

2
0
0
4
.
114
.
A
S
H
L
E
Y
,

R
.

E
.

A

s
y
s
t
e
m
a
t
i
c

s
c
r

a
p
-
b
o
o
k
,

M
a
c
h
i
n
e
r
y
,

1
7
,

1
9
1
0
.

115
.

A
l
m
a
n
a
c
h

d
e

l
'

E
x
l
i
b
r
i

s
t
e

p
o
u
r

1
9
2
1
,

P
a
r
i
s

1
9
2
1
.

116
.

B
A
S
E
L

E
X

L
I
B
R
I
S

S
O
C
I
E
T
Y

,

I

Jahrbuch des Ex Libris – Club «Basilea», Basel (F

r
i
t
z

A
m
b
e
r
g
e
r
)
,

1
9
0
3
.

117
.

B
O
O
K
S

A
N
D

B
O
O
K
P
L
A
T
E
S
,

2

V
o
l
s
;

O
c
t
.

1
9
0
3
.

–

J
u
l
y
,

1
9
0
5
.

E
d
i
n
b
u
r
g
h
;

O
t
t
o

S
c
h
u
l
z
e

&

C

o
.
,

N
e
w

Y
o
r
k
;

A

W
e
s
s
e
l
s

C
o
.
,

(

E
d
i
t
.

S
t
e
w
a
r
t

D
i
c
k
)
.

C

o
n
t
i
n
u
e
d

a
s

B
o
o
k
l
o
v
e
r
s

M
a
g
a
z
i
n
e

*

3

V
o
l
s
,

1
9
0
5
-
1
9
0
7

E

d
i
n
b
u
r
g
h
;

O
t
t
o

S
c
h
u
l
z
e

&

C
o
.
,

N
e
w

Y
o
r
k
;

G
.

E
.

S
t
e
c
h
e
r

t

&

C
o
.

(

E
d
i
t
.

J
.

J
.

G
u
t
h
r
i
e
)

118
.

B
O
O
K
P
L
A
T
E

A
N
N
U
A
L

A
N
D

A
R
M
O
R
I
A
L

Y
E
A
R

B
O
O
K

,

V
o
l
s
.

1
-
4
.

L
o
n
d
o
n
,

A
.

&

C
.

B
l
a
c

k
,

1
8
9
4
-
9
7
.

119
.

C
O
L
L
E
C
T
O
R
,

M
o
n
t
h
l
y

M
a
g
a
z
i
n
e

f
o
r

A
u
t
o
g
r
a
p

h

a
n
d

H
i
s
t
o
r
i
c
a
l

C
o
l
l
e
c
t
o
r
s
,

N
e
w

Y
o
r
k
:

W
.

R
.

B
e
n
j
a
m
i
n

,

1
8
8
7
.

120
.

C
O
L
O
N
I
A
L

D
A
M
E
S

O
F

N
E
W

Y
O
R
K
,

S
o
c
i
e
t
y

o
f

L
o
a
n

Exhibitions of Colonial Bookplates (Foreword by David

M
c
N
.

S
t
a
u
f
f
e
r
)
,

N
e
w

Y
o
r
k
,

D
e
V
i
n
n
e

P
r
e
s
s
,

1
9
0
8
.

121
.

E
X

L

I
B
R
I
S

D
R
U
S
T
V
O

B
E
O
G
R
A
D

E
K
S
L
I
B
R
I
S

B
I
L
T
E
N
/
L
E
T
O
P
I
S

(

i
z
d
a

n
j
a

o
d

1
9
9
6

-

2
0
0
7
)
.

122
.

A
N
T
I
Q
U
A
R
I
E
S

S
O
C
I
E
T
Y
,

I
l
u
s
t
r
a
t
e
d

Catalouge of the Heraldic exhibition, Burlington House

s
e
,

1
8
9
4
,

L
o
n
d
o
n
,

C
h
a
s
,

W
h
i
t
t
i
n
g
t
o
n

&

C
o
.
,

T
h
e

C
h
i
s
w
i

c
k

P
r
e
s
s
,

1
8
9
6
.

123
.

A
R
C
H
I
V
I
O

D
E
L
L

A
S
S
O
Z
I
A
Z
I
O
N
E

I
T
A
L
I
A
N
A

F
R
A

A
M
A
T
O
R
I

D
I

E
X

L
I
B
R
I
S

,

T
o
r
i
n
o
,

A
n
n
o

I
,

N
o
.
1

,

D
e
c

.

1
9
1
2
.

124
.

A
R
T
I
S
T
I
C

B
O
O
K
P
L
A
T
E
S
,

A

q
u
a
r
t
e
r
l
y

p
i
c
t
o
r
i
a
l

r
e

c
o
r
d

a
n
d

r
e
w
i
e
v

o
f

M
o
d
e
r
n

B
o
o
k
p
l
a
t
e
s
,

V
o
l
.
I
,

N
o
.
1

,

A

u
t
u
m
n

1
9
0
1
.

N
e
w

Y
o
r
k
,

G
e
o
r
g
e

F
.

K
e
l
l
y
,

1
9
0
1
.

(

i
s
u
e
d

q
u
a
r
t
e
r
l
y

,

J
u
n
e

1
9
0
3
.

N
e
w

S
e
r
i
e
s
,

V
o
l
.
1
.
,

N
o
.

1
,

N
e
w

York, George F. Kelly, 1903.)

125. Brian North Lee, *The Bo*

okplate Journal, Vol. 5, No 1, Mart 1987, str. 42-46.

The Bookplate Booklet, ed. by Alfred Fowler, Volume One

(

t
h
i
r
d

s
e
r
i
e
s
)
,

K
a
n
s
a
s

C
i
t
y
,

T
r
a
d
e

B
u
i
l
d
i
n
g

M
i
s
s
o
u
r
i

,

O
c
t
o
b
e
r

1
9
1
9
.

U
S
A
.

127
.

T
h
e

B
o
o
k
p
l
a
t
e

B
o
o
k
l
e
t
,

e
d
.

b
y

A

l
f
r
e
d

F
o
w
l
e
r
,

V
o
l
u
m
e

T
w
o

(

t
h
i
r
d

s
e
r
i
e
s
)
,

K
a
n
s
a
s

C
i
t
y

,

Trade

Building

Missouri,

March

1920.

USA.

128.

Bookplat

e

f
r
o
m

t
h
e

d
e
s
i
g
n
s
o
f

R
a
l
p
h

F
l
e
t
c
h
e
r

S
e
y
m
o
u
r
,

p
r
i
n
t
e
d

at

the

Troutsdale

Press

and

sold

by

Charles

E.

Goodsp

e
e
d
,

B
o
s
t
o
n
,

M
C
M
I
I
I
129
.
D
O
O
D
,

M
E
A
D

&

C
o
.

B
o
o
k
p
l
a
t
e
s
,

a

c

a
t
a
l
o
u
g
e

o
f

a

s
e
l
e
c
t
i
o
n

c
o
n
t
a
i
n
i
n
g

s
o
m
e

e
x
t
r
e
m
e
l
y

r
a
r

e

i
t
e
m
s
.

N
e
w

Y
o
r
k
:

D
o
o
d
,

M
e
a
d

&

C
o
.
,
1
9
0
6
.

130
.

D
O
O
D
,

M
E
A
D

&

Co.

Bookplates, Their Origin, Design, Execution an

d

C
o
s
t
,

N
e
w

Y
o
r
k
,

1
9
0
6
.

131
.

E
x

L
i
b
r
i
s

C
h
r
o
n
i
c
l
e

,

V
o
l
u
m
e

12-Number 1, The International Collector, A Public

a
t
i
o
n

o
f

t
h
e

A
m
e
r
i
c
a
n

S
o
c
i
e
t
y

o
f

B
o
o
k
p
l
a
t
e

C
o
l
l
e
c
t
o
r
s

&

Designers, The Ex Libris Chronicle logotype is the

19th century foundry type named "Washington", 2013.

132.

Ex

Libris

Chronicle

,

Volume

12

-

Number

,

2

&

3

,

The

International Collector, A Publication of the America

n

S
o
c
i
e
t
y

o
f

B
o
o
k
p
l
a
t
e

C
o
l
l
e
c
t
o
r
s

&

D
e
s
i
g
n
e
r
s
,

T
h
e

E
x

L
i
b
r
i
s

C
h
r
o
n
i
c
l
e

l
o
g
o
t
y
p
e

i
s

t
h
e

1
9
t
h

c
e
n
t
u
r
y

f
o
u
n
d
r

y

t
y
p
e

n
a
m
e
d

“
W
a
s
h
i
n
g
t
o
n
”
,
2
0
1
3
.
133
.
E
x

L
i
b
r
i
s

C
h
r
o
n
i
c
l
e

, Volume 12 - Number 4, The International Collector, A

Publication of the American Society of Bookplate Col

l
e
c
t
o
r
s

&

D
e
s
i
g
n
e
r
s
,

T
h
e

E
x

L
i
b
r
i
s

C
h
r
o
n
i
c
l
e

l
o
g
o
t
y
p
e

i
s

t
h
e

1
9
t
h

c
e
n
t
u
r
y

f
o
u
n
d
r
y

t
y
p
e

n
a
m
e
d

“
W
a
s
h
i
n
g
t
o
n
”
,

2
0
1
3
.
134
.
E
x

L
i
b
r
i
s

C
h
r
o
n
i
c
l
e

,

V
o
l
u
m
e

1
3

-

N
u
m
b
e
r

2
,

T
h

e

I
n
t
e
r
n
a
t
i
o
n
a
l

C
o
l
l
e
c
t
o
r
,

A

P
u
b
l
i
c
a
t
i
o
n

o
f

t
h
e

A
m
e
r
i

c
a
n

S
o
c
i
e
t
y

o
f

B
o
o
k
p
l
a
t
e

C
o
l
l
e
c
t
o
r
s

&

D
e
s
i
g
n
e
r
s
,

T
h
e

Ex Libris Chronicle logotype is the 19th century foun

dry type named "Washington", 2013.

135. *Ex Libris Chronicle*

, Volume 13 - Number 3, The International Collector,

A

Publication

of

the

American

Society

of

Bookplate

Co

l
l
e
c
t
o
r
s

&

D
e
s
i
g
n
e
r
s
,

T
h
e

E
x

L
i
b
r
i
s

C
h
r
o
n
i
c
l
e

l
o
g
o
t
y
p

e

i
s

t
h
e

1
9
t
h

c
e
n
t
u
r
y

f
o
u
n
d
r
y

t
y
p
e

n
a
m
e
d

“
W
a
s
h
i
n
g
t
o
n
”

,
2
0
1
3
.
136
.
E
X
L
I
B
R
I
S

D
R
U
S
T
V
O

B
E
O
G
R
A
D

/
B
E
L
G
R
A
D
E

E
X
L
I
B
R
I
S

C
I

R
C
L
E
:

F
.
I
.
S
.
A
.
E
.

C
O
N
G
R
E
S
S

M
I
L
A
N
O

1
1
.

1
9
9
4
.

(
T
e
k
s
t

o

D

r
u
s
t
v
u

n
a

s
r
p
s
k
o
m

i

e
n
g
l
e
s
k
o
m

j
e
z
i
k
u

i

p
e
t

J
u
g
o
s
l
o
v
e
n

s
k
i
h

e
k
s
l
i
b
r
i
s
a
)
.

137
.

C
A
R
N
I
E
,

R
O
B
E
R
T

H
A
Y
.

I
r
i
s
h

d
e
c
o
r
a
t
i

v
e

b
o
o
k

b
i
n
d
i
n
g
s

a
t

C
a
l
g
a
r
y
.

A
m
p
h
o
r
a
,

2
8
,

N
o
.

2
,

(
1
9
7

7
)
,
2
-
5
.
138
.
D
A
N
A
J
.
C
.
P
r
i
n
t
c
o
l
l
e
c
t
i
o
n
i
n
s
m
a
l
l
l
i
b
r
a
r

i
e
s
.

P
r
i
n
t

c
o
l
l
e
c
t
o
r
s

q
u
a
r
t
e
r
l
y
,

3
:
6
1
-
6
9
,

F
e
b
r
u
a
r
y

1
9

13.

139. DJ. D., Direktor Muzeja-skupljac ekslibrisa, P

o l i t i k a , 1 6 . 1 . 1 9 6 4 .

140 . E B E R S O L , C . E . C l i p p i n g s , T h e

s
y
s
t
e
m

a
n
d

i
n
d
e
x
;

a
n

i
n
e
x
p
e
n
s
i
v
e
,

s
i
m
p
l
e
,

u
n
l
i
m
i
t
e
d

y

e
t

a
c
c
u
r
a
t
e

n
e
w
s
p
a
p
e
r

a
n
d

m
a
g
a
z
i
n
e

c
l
i
p
p
i
n
g

s
y
s
t
e
m
,

N

e
w
s
p
a
p
e
r

c
l
i
p
p
i
n
g
,

O
t
t
a
w
a
,

I
I
I
,
1
9
0
7
,

N
e
w
s
p
a
p
e
r

c
l
i
p
.

C
o
.

141
.

E
R
D
E
L
J
I
,

I
.

E
x

l
i
b
r
i
s
,

B
i
b
l
i
o
t
e
k
a
r
s
k
i

g
o
d
i
s
n
j
a
k

Vojvodine, Novi Sad, 1964, 207-210.

142. ŽINO, BENOA, B

O
G
D
A
N

K
R
I
Š
I
Ć

I

I
L
I
J
A

K
N
E
Z
E
V
I
Ć

(

p
r
i
r
.
)

V
l
a
s
n
i
c
i

e
k
s
l
i

b
r
i
s
a
/

E
x

l
i
b
r
i
s

&

t
h
e
i
r

O
w
n
e
r
s
.

S
v
e
t

e
k
s
l
i
b
r
i
s
a

/

T
h

e

W
o
r
l
d

o
f

E
x
-
l
i
b
r
i
s
,

B
e
o
g
r
a
d
,

E
x
l
b
r
i
s

d
r
u
s
t
v
o

B
e
o
g
r
a

d
,
1
9
9
5
.
143
.
Ž
I
N
O
,
B
E
N
O
A
,
B
O
G
D
A
N
K
R
Š
I
Ć
I
I
L
I
J
A
K
N
E
Z
E
V
I
Ć
(

p
r
i
r
.
)

I
s
t
o
r
i
j
s
k
a

r
e
t
r
o
s
p
e
k
t
i
v
a

/

A

h
i
s
t
o
r
i
c
a
l

r
e
t
r
o

s
p
e
c
t
i
v
e

I

S
v
e
t

e
k
s
l
i
b
r
i
s
a

/

T
h
e

w
o
r
l
d

o
f

e
x
l
i
b
r
i
s
,

B

e
o
g
r
a
d

:

E
x
l
i
b
r
i
s

d
r
u
s
t
v
o

B
e
o
g
r
a
d
,
1
9
9
5
.

144
.

Ž
I
N
O
,

B
E
N
O
A
,

S
k
r
a
c
e
n
i
c
e

t
e
h
n
i
k
a

z
a

o
p
i
s

e
k
s
l
i
b
r
i
s
a
,

E
x
l
i
b
r
i
s

b
i
l
t

e
n

b
r
o
j

8
,

M
a
j

2
0
0
0
,

s
t
r
.

2
-
4
.

145
.

M
U
N
T
I
Ć
,

R
A
N
K
O
,

E
k
s
l
i
b

r
i
s

i

k
a
k
o

g
a

c
i
t
a
t
i
,

E
x

L
i
b
r
i
s

L
e
t
o
p
i
s
/

E
x

L
i
b
r
i
s

C
h

r o n i c l e s

2 0

(2 0 0 6)

:

2 2 .

146 .

M I L A N O V I Ć ,

J O V I Ć

,

O L I V E R A :

“Istorija na ekslibrisu”, Politika, 23.9.1995.

147. MENE

R
,

A
.

E
x
l
i
b
r
i
s

–

B
e
w
e
g
u
n
g

i
n

D
e
u
t
c
h
l
a
n
d

u
n
d

d
e
r

W
e
l
t

,

B
o
r
s
e
n
b
l
a
t
t

f
u
r

d
e
n

D
e
u
t
c
h
e
n

B
u
c
h
h
a
n
d
e
l

F
r
a
n
k
f
u
r
t
e
r

Ausgabe, Nr. 94, XI. 1965, 2557-2558.
148. OGORELICA MIRO

S
L
A
V

,

E
x

L
i
b
r
i
s

–

m
a
l
a

s
t
v
a
r

v
e
l
i
k
e

s
i
m
b
o
l
i
c
k
e

s
n
a
g
e

,
b
.
m
.
,
b
.
g
.
149
.
O
D
D

V
O
L
U
M
E
S
,

C
L
U
B

,

T
e
n
t
h

U
n
i
v
e
r
s
a
r
y

E
x
h

ibition, At The Boston Art Club, Cambridge:

Universi

t
y

P
r
e
s
s
,

1
8
9
7
.

(
C
a
t
a
l
o
u
g
e

o
f

L
o
a
n

E
x
h
i
b
i
t
i
o
n

o
f

B
o
o
k

p
l
a
t
e
s

a
n
d

S
u
p
e
r
-
L
i
b
r
o
s

a
t

t
h
e

M
u
s
e
u
m

o
f

F
i
n
e

A
r
t
s
,

c

o
m
p
l
i
e
d

b
y

M
r
.

S
.

R
.

a
n
d

M
i
s
s

H
e
d
w
i
g

J
.

K
o
e
h
l
e
r
.

I
n
t
r

o
d
u
c
e
d

b
y

C
h
a
r
l
e
s

D
e
x
t
e
r

A
l
l
e
n
)
,

B
o
s
t
o
n
:

A
l
f
r
e
d

M
u
d
g
e

&

S
o
n
s
,

1
8
9
8
.

150
.

O
X
F
O
R
D

U
N
I
V
E
R
S
I
T
Y

A
R
C
H
E
O
L
O
G
I
C
A
L

&

H
E
R

A
L
D
I
C

S
O
C
I
E
T
Y

T
h
e

t
h
i
r
d

A
n
n
u
a
l

r
e
p
o
r
t

o
f

t
h
e

p
r
o
c
c
e
d
i

n
g
s

o
f

t
h
e

O
x
f
o
r
d

U
n
i
v
e
r
s
i
t
y

A
r
c
e
o
l
o
g
i
c
a
l

a
n
d

H
e
r
a
l
d
i

c

S
o
c
i
e
t
y
,

O
x
f
o
r
d
,

J
.

V
i
n
c
e
n
t

,

P
r
i
n
t
e
r

t
o

t
h
e

S
o
c
i
e
t

y
,

1
8
3
7
.

P
p
.

1
7
-
2
5

«
O
n

B
o
o
k
p
l
a
t
e
s
»
,

a

p
a
p
e
r

f
r
o
m

t
h
e

Rev. D. Persons, read to the Society, Monday, Decemb

e
r

5
,

1
8
3
6
.
151
.
J
.
T
.

“
S
v
e
t

e
k
s
l
i
b
r
i
s
a
”
,

N
a
s
a

B
o
r
b
a

(
0
2
.

10. 1995).
152. POPOVIĆ, S. "Mala velika grafika", *Borba*

(06.10.1995).

153. M.B.V. "Lepota malih grafika", *Pol*

i
t
i
k
a

E
x
p
r
e
s

(
0
8
.
1
0
.
1
9
9
5
)
.
154
.
R
I
V
I
S
T
A

I
T
A
L
I
A
N
A

D
I

E
X

L
I

BRIS, *Periodico mensile illustrato*. Vol. 1. No. 1. Nov

.
1
9
0
5
,

G
e
n
o
v
a
:

T
i
p

S
o
r
d
o
m
u
t
i
,

1
9
0
5
.
155
.
R
A
D
O
V
I
Ć

,

M
I
L
O
S

:

T
h
i
e
f
,

p
a
i
n
t
e
r
,

p
r
o
u
d

o
w
n
e
r

a
n
d

h
i
s

w
i
f
e
,

S
c
e
n
a
r
i
o

z
a

d
v
a
d
e
s
e
t
-

m
i
n
u
t
n
i

f
i
l
m

o

e
k
s
l
i
b
r
i
s
u
,

B
e
o
g
r
a
d
,

M
a
j

1995. (neobjavljeno).

156. POPOVIĆ, GORDANA, Veliki proj

e
k
a
t

o

m
a
l
i
m

g
r
a
f
i
k
a
m
a
:

S
v
e
t

e
k
s
l
i
b
r
i
s
a

,

P
o
l
i
t
i
k
a
,
2
.

7. 1995, str. 20.

157. POPOVIĆ, SAVO. „U doslluhu umetnika

i

v
l
a
s
n
i
k
a
“
,

B
o
r
b
a

(

1
4
.
1
0
.
1
9
9
5
)
.

158
.

Ć
I
R
I
Ć
,

R
A
S
T
K
O
,

E
k

s
p
e
r
i
m
e
n
t
a
l
n
i

e
k
s
l
i
b
r
i
s

–

m
o
g
u
c
i

p
r
a
v
c
i

u

k
r
e
i
r
a
n
j
u

k

n
j
i
z
n
o
g

l
i
s
t
i
c
a

,
E
x

L
i
b
r
i
s

l
e
t
o
p
i
s

1
8
-
1
9
,

B
e
o
g
r
a
d
,

E
x

159. ĆIRIĆ, RASTKO, libris drustvo Beograd, 2005: 8-10.

E
k
s
p
e
r
i
m
e
n
t
a
l
n
i

e
k
s
l
i
b
r
i
s

–
L
e
n
t
i
k
u
l
a
r
n
i

e
k
s
l
i
b
r
i
s

,

E

x

Libris

letopis/Ex

Libris

Chronicles

18-19,

Beograd,

Ex libris drustvo Beograd, 2006: 14.

160. ĆIRIĆ, RASTKO

(
p
r
i
r
.
)

Z
b
o
r
n
i
k

o

e
k
s
l
i
b
r
i
s
u
,

B
e
o
g
r
a
d
:

E
x
l
i
b
r
i
s

D
r
u
s

t
v
o

B
e
o
g
r
a
d
,

F
a
k
u
l
t
e
t

P
r
i
m
e
n
j
e
n
i
h

U
m
e
t
n
o
s
t
i

–

K
o
t
u
r

i

o
s
t
a
l
i
,
2
0
0
7
.
161
.
Ć
I
R
I
Ć
,
R
A
S
T
K
O
,
P
r
o
s
t
o
r
n
i
e
k
s
l
i
b
r
i
s
,
E

DB Exlibris bilten 5, Novembar 1998, str. 18-20.

162. ĆIR

I
Ć
,

V
U
K
A
N
,

O

o
b
e
l
e
z
a
v
a
n
j
u

k
o
m
p
j
u
t
e
r
s
k
i
h

e
k
s
l
i
r
b
i
s
a

,

Ex libris bilten 4, Mart 1998, str. 16-18.

163. ĆIRIĆ, RA

S
T
K
O
,

E
x
p
e
r
i
m
e
n
t
a
l
n
i

e
k
s
l
i
b
r
i
s

,

E
x

l
i
b
r
i
s

l
e
t
o
p
i
s

1
8

-19, Mart 2005, str. 8-11.

164. ĆIRIĆ, VUKAN, Exlibrisi iz

r
a
c
u
n
a
r
a
,

k
a
k
o

i
h

v
r
e
d
n
o
v
a
t
i
,

E
x

l
i
b
r
i
s

b
i
l
t
e
n

3
,

S
e

p
t
e
m
b
a
r

1
9
9
7
,

s
t
r
.
1
3
.

165
.

Ć
I
R
I
Ć
,

S
O
N
J
A
,

(
1
9
9
4
)

I
m
a
t
e

l
i

s
v
o
j

e
k
s
l
i
b
r
i
s
,

V
r
e
m
e
,

1
9
9
4
.

166
.

Ć
I
R
I
Ć
,

S
O
N
J
A
,

(
1
9
9
4
)

N
a

g
r
a
d
a

z
a

e
k
s
l
i
b
r
i
s
,

V
r
e
m
e
,

s
t
r
.

4
8
.
167
.
N
O
R
T
H

L
E
E
,

B
R
I
A
N

,

(

1
9
9
9
)
:

A

m
e
s
s
a
g
e

f
r
o
m

S
t
a
n
l
e
y

H
a
n
u
m
a
n

t
o

h
i
s

B
e
l
g

r
a
d
e

f
r
i
e
n
d
s

,

E
x
l
i
b
r
i
s

B
i
l
t
e
n

/

E
x
l
i
b
r
i
s

N
e
w
s
l
e
t
t
e
r

7, 22.
168. HASSE, A.R. "A practical clipping collection

f
o
r

a

p
u
b
l
i
c

L
i
b
r
a
r
y
“
,

B
u
l
l
e
t
i
n

o
f

t
h
e

N
e
w

H
a
p
s
h
i
r
e

Public Libraries, Newspaper, II, 150-52, December, 1

915.

169. WESLEY, CLARK, C.: The Impact of Mass Communica

t
i
o
n
s

i
n

A
m
e
r
i
c
a
.

A
n
n
a
l
s

o
f

t
h
e

A
m
e
r
i
c
a
n

A
c
a
d
e
m
y

o
f

P

o
l
i
t
i
c
a
l

a
n
d

S
o
c
i
a
l

S
c
i
e
n
c
e
,

V
o
l
.

3
7
8
,

T
h
e

C
h
a
n
g
i
n
g

A

m
e
r
i
c
a
n

P
e
o
p
l
e
:

A
r
e

W
e

D
e
t
e
r
i
o
r
a
t
i
n
g

o
r

I
m
p
r
o
v
i
n
g
?

(
J

u
l
.
,

1
9
6
8
)
,

p
p
.

6
8
-
7
4
,

S
a
g
e

P
u
b
l
i
c
a
t
i
o
n
s
,

I
n
c
.

i
n

a
s
s

o
c
i
a
t
i
o
n

w
i
t
h

t
h
e

A
m
e
r
i
c
a
n

A
c
a
d
e
m
y

o
f

P
o
l
i
t
i
c
a
l

a
n
d

S

ocial Science
170. WEBB, ARTHUR, Prints in Public Librari

e
s
,
L
i
b
r
a
r
i
a
n
,
3
:
4
4
3
-
4
7
,
J
u
l
y
1
9
1
3
.
171
.
Z
B
Y
N
E
K
,
S
T
R
A
N
S

K
Y
,

Z
.

”
T
e
m
e
l
j
i

o
p
š
t
e

m
u
z
e
o
l
o
g
i
j
e
“
,

M
u
z
e
o
l
o
g
i
j
a

8
,

Z
a

g
r
e
b

1
9
7
0
,

3
7
-
7
4
.

4.
циљеви
истраж
ивања

Циљеви
Циљ
истраж
ивања
је
потврђи
вање
полазне
хипотез
е да се
уз
историј
ски
преглед
предста
ве
искуств
а
модерн
ог доба
и
модерне
уметнос
ти у
којој су
дозвоље
ни
различи
ти
облици

уметни
чког
израза и
где се
стичу
могућн
ости
појаве
новог,
независ
ног екс
либриса
. Поред
истраж
ивања
настанк
а и
начина
функци
онисањ
а ове
посебне
гране
графичк
е
уметнос
ти, на
основу
мултид
исципл
инарног
истраж
ивања
екс
либирса
(првенс
твено
на
основу
архивск
е грађе
из
музеја,
библиот
ека и
архива
америчк
их
институ
ција),
циљ
рада је
и

разматрање удела и доприноса појединих уметника и њихових достигнућа која су укључена у њихов свакодневни рад, њихова међусобна сарадња и промене које су настајале током претходних година у складу са уметничким америчким домаћим и међународним достигнућима на пољу графике и екслибрис уметности. Такође, циљ

истраж
ивања
је
прикази
вање
основни
х и
првобит
них
карактe
ристика
екс
либриса
са
техничк
и
изведен
е и
ликовне
стране,
које би
било
приказа
но у
контекс
ту
историј
ских
догађаја
и
научно-
техничк
их
остваре
ња тога
доба и
кроз
интерак
цију екс
либриса
са
другим
уметнос
тима да
би се
дошло
до
сазнања
о
недоум
ицама
које
носи

екс
либрис
XX века
и
савреме
ног
доба.
Кандид
аткиња
ће
настојат
и да
истраж
и и
докаже
да су
библиот
еке које
су
садржал
е екс
либрисе
носиле
јасну,
посебну
потврду
и
упечатљ
ив
неизбри
сив траг
својих
оснивач
а, који
је
америчк
ом екс
либрису
обезбед
ио
статус
који
иначе
без
улоге
библиот
ека у
свом
постепе
ном
развоју
не би
поседов

ао.

Хипотезе

Полазна хипотеза и нагласак истраживања били би на настанку екс либриса и откривању мање познатих и неких до сада непознатих детаља из домена развоја америчког екс либриса, уз одавање признања значају многих библиотека и посебно њиховој улози у стварању екс либриса.

Основна хипотеза је да екс

либрис представља посебан вид графичке уметности познат под називом „мала” графичка уметност, у којем се првобитно чувала библиотечка и музеолошка документација одређених периода и институција када је још носио назив малог књижног листића. Управо тај момент иступања екслибриса у свет уметности представља

врхунац његовог значаја као и зенит његове опште популарности.

5. очекивани резултати

Резлтати рада треба да укажу да се екс либрис заиста мењао на више нивоа – на визуелном, културном, значењском, функционалном, наменском, императивном, колористичком, идејном ... Рад уједно треба да покаже на који начин идеје популарне

културе утичу на екс либрис. Огромн број радова америчких аутора који ће бити предмет проучавања до сада није свеобухватно истраживан, нити је био публикован. Значајан податак је да већина тих дела није истражена из ликовног аспекта и не постоје ни у једној публикацији о америчком екс либрису, тако да ће резултати ове тезе допринеc

ти допуни библиографије о америчком екс либрису и екс либрису генерално, а могу бити основа за даља истраживања на ову тему за посленике културе и уметности. Доказ да су процеси стварања екс либриса у првом реду креативни, лични и драматични, обележени јарким темпераментом и снагом својих наручилаца, библиотека у XVIII и XIX

веку, у XX веку постали су бележење читавог сплета унутрашњих емоција разних славних личности и њихових живота, излазе из оквира своје изолованости и библиотека и представљају огледало нашег времена којем се треба придати далеко већа пажња. Истраживање треба да покаже како „мало” ликовно дело може стићи на било који крај света и тиме

оставити неизбрисиве трагове свог стваралаца уметника комуницирајући на интернационалном нивоу кореспондентно са циљевима екслибрис стваралаштва.

6. план рада

Према плану рада, користећи се важним екслибрисима из периода XVIII и XIX века, архивским документима из Музеја савремене уметности МОМА у Њујорк

у и
узимају
ћи у
обзир
многобр
ојне
часопис
е и
архиве
разних
америчк
их
библиот
ека,
првенст
вено ће
бити
истраже
не
иниција
тиве за
почетак
оснива
ња и за
настана
к екс
либриса
, као и
улога
оснивач
а и неке
историј
ске
околнос
ти тога
периода
. Након
тога,
биће
истраже
на идеја
о
оснива
њу
првих
графичк
их
техника
и
техничк
их
могућн
ости,

хроноло
шким
разматр
ањем и
основни
м
раслоја
вањем
по
врстама
графичк
е
штампе,
анализо
м
графичк
их
техника
и
њихови
м
оснива
њима
као и
преглед
ом и
описом
начина
изведбе
сваке
поменут
е
графичк
е
технике
,
објашњ
авајући
старе
технике
. Поред
основни
х
ликовно
-
техничк
их и
изведбе
них
могућн
ости,
биле би
разматр

ане и основне карактеристике улоге библиотека чија је првобитна важност и улога била и у сагледавању усаглашености на пољу функционалистичких и естетских критеријума у позиционирању у књиге. У визуелној писмености, односно читању и културном пријему екслибриса у свет графике, културно историјски контекст библиотеке као

институ
ције у
којој је
све
започел
о игра
веома
важну
улогу.
Библиот
еке су
те које
су
носиле
основни
значај
екс
либриса
, његове
комуни
кације,
основни
х
обележј
а.
Америч
ке
библиот
еке су
давале
своје
екс
либрисе
одличн
им
студент
има за
посебна
достигн
ућа,
поштов
але су
екс
либрис
који је
служио
у
интерна
ционал
ним
релациј
ама и
виду

комуни
кације и
поклањ
ања
једне
библиот
еке
другој.
Уводни
део
односио
би се на
историј
ско
ликовни
осврт и
техничк
е стране
саме
изведбе
екс
либриса
као
независ
ног
ликовно
г
уметни
чког
дела.
Овде ће
кандида
ткиња
користи
ти
компара
тивно
дескрип
тивну
методу,
јасно
обрађуј
ући екс
либрисе
поједин
их
библиот
ека и
удруже
ња,
обраћај
ући
пажњу

на јасно
иденти
фикова
ње и
одређив
ање
пробле
ма
истраж
ивања.
Бавиће
се и екс
либрисо
м
специја
лних
интерес
а на
пример
има,
користе
ћи
историј
ско -
преглед
ну
методу
која би
се
односил
а на
спомињ
ање и
разраду
*Јакобин
ског
стила*
(Jacobea
n stile) и
*Чипенд
ејл
стила*
(Chipen
dale),
као и
мото
екс
либриса
против
крађе
књига.
Овом
историј

ско–преглед ном методо м ће се приказа ти хроноло шки развој америчк ог екс либриса . Корист ће се музејск а архива и хемерот ечки материј ал првенст вено из Првог екс либрис удруже ња у Сједињ еним Америч ким Држава ма које је било формир ано у Вашинг тону (Washin gton D.C.), екс либрис удруже ња Californ ia Bookpla te

Society (Калифорнија екслибрис удружење), удружења које је било под окриљем Шелдона Шенеја (Sheldon Cheney) који је прикупио и саставио неизоставну грађу за проучавање екслибриса. Обједињујући сазнања и уједно сарађујући са Америчким Удружењем Екслибрис колекционара и дизајнера (American Society of Bookplate Collecto

rs and Designers - ASBC&D) које броји више од 150 појединаца проучаваоца екслибриса и око 50 институција које су део чланства Удружења, кандидаткиња ће доћи до значајних података. У оквиру Удружења основаног 1922. године имају архивски сређену грађу и импозантан материјал. Затим као секундарни извор послуж

ће
објављ
ени
текстов
и и
архивск
а
докуме
нта из
*Часопи
са екс
либрис
друштв
а*
(Journal
of Ex
Libris
Society)
, које се
успешн
о
издавал
о све до
1909.
године,
када је
издат
осамнае
сти
број;
затим
из
различи
тих
америчк
их
библиот
ека,
универз
итета,
музеја,
разних
алманах
а
посвеће
них екс
либрису
, као и
архива
наших
институ
ција
културе

као што су Музеј Војводине у Новом Саду, Матица српска у Новом Саду, те и проучавања Биноа Жиноа који је био изузетан познавалац и колекционар бројних екс либриса, између осталих и америчких. Наредна фаза би била анализа екс либрис грађе и пропратне документације која би се базирала на аналитичко-интерпретативној методи

са анализом садржаја који се односе на почетак делатности екс либриса у Америци. Ова фаза би обухватила и проучавање оних докумената који се односе на утицај библиотеке, енглеског екс либриса и хералдике на прве америчке екс либрисе, њихов настанак, прве публикације и јасна раслојавања по групама. Акценат би био на неизост

авној и важној улози библиотека у развоју америчког екслибриса. Била би изнета слика о екслибрис пракси која спаја библиотеке својом уметничко-научном сарадњом, укључујући њихову институционализовану позадину. Библиотеке су стварале екслибрисе омажа и хвалоспева као симболе могућности за људе који су тежили независности и слободном

америчк
ом уму.
Један
мали
књижни
листић
је могао
да носи
једну
огромну
поруку.
Многе
библиот
еке су
имале
пример
е екс
либриса
који су
носили
изразе
наклоно
сти
својој
домови
ни.
Консулт
овани
извори
би били
и
репроду
ковани
и
компјут
еризова
ни
(писана,
цртана,
штампа
на,
фотогра
фисана,
микроф
илмова
на
архивск
а грађа).
Помену
ће се и
личност
и, сами
уметни

ци или занатлије, библиофили, библиотекари, затим ће се говорити о њиховом значају и улози у самом чину оснивања, уз значајно истицање Роквела Кента (Rockvell Kent). Последња фаза овог сегмента би обухватила истраживање и примарно би обухватила анализу и обраду разнородног материјала који се баштини у оквиру разних

библиотека и других институција као што су факултети и универзитети. Критички се осврћуђи на историјски развој, ауторка ће установити када се екслибрис појављује као један посебан вид „мале” ликовне графике – поседује или не носи сам натпис *ex-libris* са именом власника, када излази из оквира библиотеке и када улога и значај библиотеке у

његовом развоју постају мање битни. Истраживан би био употребни и уметнички облик екслибриса и сви проблеми које ови термини носе. Овај сегмент би такође обухватио појам оригинала и репродукције екслибриса.

Компаративно - дескриптивном методом, уз анализу садржаја која би пратила целокупан рад, овај део би се односио на

истраж
ивање
литерат
уре и
извора
из
нужне
монуме
нталнос
ти екс
либриса
проучав
ајући
детаљн
о
значења
,
стилове
, мотиве
и
стилске
еволуци
је
првобит
них
стилова
на
пример
има
многих
библиот
ека, које
су од
круција
лног
значаја
за
извођењ
е
закључа
ка на
крају
истраж
ивања.
Вршена
би била
његова
класиф
икација
и
упоређи
вање са
аспекта

поимања
међудејства различитих екс либриса и њихових подгрупа. Овај део би био јасан увод у следеће поглавље које би објашњавало сваку подгрупу хералдичког екс либриса засебно издвајајући најбитније примере.
Недовољно истражени момент и пикторијалног и алегоријског екс либриса чине централни део наредног

поглавља. Следећи сегмент истраживања заснивао би се на посебној класификацији екслибриса издвајајући најбоље примерке и њихове ауторе, уз објашњавање ликовних карактеристика на примерима најбитнијих америчких уметника екслибриса, јасно их одвајајући по групама којима су припадали. Саставни део истраживања

биће посебне карактеристике позајмљивања књига, исписивања мотоа на корица

7. методе истраживања

У постизању изнетих циљева кандидаткиња би се придржавала теоријско-критичког аспекта и систематично би примењивала интердисциплинарну критичко-

аналитичку методологију на примеру многих америчких екслибриса разних библиотека и њихових аутора. У раду ће бити заступљено проучавање екслибрис грађе и пропратне документације која би се базирала на аналитичко - интерпретативној методи са анализом садржаја у вези са почетком делатности екслибриса у Америци. Компар

	ативно-дескриптивном методом уз анализу садржаја која би пратила целокупан рад, ауторка би истражила релевантну литературу и изворе. Применом компаративно-критичког метода дошло би се до мултиперспективности екслибриса, док би аналитичко-интерпретативна метода омогућила свођење свих резултата истраживања у циљу формулисања	

закључка о екс либрису као независ

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

КАНДИДАТА: Татјане Савић, мастер

НАПОМЕНА:

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је Татјана Савић, мастер, подобна за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констат

ује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области библиотекарства.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је проф. др Александра Вранеш подобна за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставн

о-
научно
м већу
Филоло
шког
факулте
та
Универз
итета у
Београд
у да
донесе
позитив
не
оцене о
подобн
ости
кандида
та
Татјане
Савић,
мастер,
и
предло
жене
теме
докторс
ке
дисерта
ције
„Комун
икативн
о
развојн
и ток
америчк
ог екс
либриса
од
библиот
ечког
„малог
"
књижно
г
листића
до
„мале"
ликовне
графике
(XVIII-
XX
век)", а

да се за ментора именује др Александра Вранеш, редовни професор Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. др Александра Вранеш, редовни професор

2. др Драгана Груји

ћ
,

доцент

3. др

Б
о
с
и
љ
к
а

З
и
р
о
ј
е
в
и
ћ

Л
е
ч
и
ћ
,

редовни
професор